

Ìmúlẹrú Ìgbàlódé àti Ìlòkulò ní Èka Ìtójú

Qjà Òṣìṣẹ́ gégé bí èka kan níbi tí ewu ìlòkulò àwọn òṣìṣẹ́ wà, pẹ̀lú àwọn ọ̀nà tó lágbára bíi Ìmúlẹrú Ìgbàlódé. Ní oṣù kẹfà ọdún 2023, ó ṣe [àfihàn](#) ìlọsíwájú nílá nínú àwọn ìròyìn nípa ìlòkulò nínú Ìtójú àwùjọ, pẹ̀lú àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ láti èka yìí tí ó lé ní ìdá méréin gbogbo ìròyìn nípa Ìmúlẹrú Ìgbàlódé àti ìta ènìyàn ní oṣù méta sẹyìn.

Èyí jẹ àṣà ti ilé-iṣẹ́ aláànú Ìlòdisí-ẹrú UK ti Unseen tún ṣe àtìlẹ̀yìn, pẹ̀lú nọmbà àwọn ọ̀ràn tí a royìn ti àwọn olùfaragbá tí o pọ̀jù ní iṣẹ́ Ìtójú sí [Ìpè Ìrànlowo Ìmúlẹrú Ìgbàlódé](#) pọ̀ si ní 606% láti 2021 sí 2022. Ní ọdún 2021 wọn [kàn sí](#) Ìpè Ìrànlowo nípa ìṣẹ̀lẹ̀ 15 Ìmúlẹrú Ìgbàlódé ní èka Ìtójú (tí ó ní í ṣe pẹ̀lú àwọn olufaragba 63) àti pé ní ọdún 2022 èyí gòkè sí ìṣẹ̀lẹ̀ 106 (tí ó ní í ṣe pẹ̀lú àwọn olufaragba 708), tí ó tùmọ̀ sí pé ó fẹ̀rẹ́ tó ọ̀kan nínú mǎrùn-ún àwọn tí ó jẹ olufaragba ti a ri n ṣìṣe ni èka itoju.

Ní gbogbo ọdún 2023 àwọn nọmbà náà kàn n pọ̀ sí i, pẹ̀lú [àkọsílẹ̀](#) Unseen tó fẹ̀rẹ́ tó ilọpo méjì ọ̀pọ̀lọpọ̀ àwọn olufaragba ní èka Ìtójú ní oṣù méfà àkókó ọdún gégé bí wọn ṣe ṣe fún gbogbo ọdún 2022.

Ọ̀rọ̀ Ìṣàájú

Láti ọdún 2021, iye àwọn ààyè iṣẹ́ tí ó wà ní èka Ìtójú àwùjọ àgbàlagbà England ti pọ̀ sí i nítorí ọ̀pọ̀lọpọ̀ ọdún tí wọn kò ní owó láti ọ̀dọ̀ àwọn ìjọba léraléra. Èyí túbọ̀ n pọ̀ sí i nípasẹ̀ Brexit àti àjàkálẹ̀ àrùn Covid-19 tí ó n dí òmìnira ìrìnàjò lówọ̀ fún èka kan tí ó ti gbára lé àwọn òṣìṣẹ́ aṣíkiri. Láti yanjú èyí, Ọ́fìsì Ilé ṣe àfikún àwọn òṣìṣẹ́ Ìtójú sí àtòjọ Iṣe tí kòsì ààyè ní oṣù Keji ọdún 2022 ó sì jẹ kí àwọn òṣìṣẹ́ Ìtójú àwọn aṣíkiri lo iwé iwọ́lẹ̀ Òṣìṣẹ́ Ìlẹ̀ra àti Ìtójú.

Nọmbà àwọn Ìwé-Ìwọ́lẹ̀ Òṣìṣẹ́ Ìlẹ̀ra àti Ìtójú tí a fún di púpọ̀ - láti 47,194 ní ọdún tí o parí 2022 sí 121,290 ní ọdún tí o parí Oṣù kẹfà 2023 (ìlọsókè 157%). Ní àkókò Oṣù kẹfà 2022 sí Oṣù kẹfà 2023, Ìwé-Ìwọ́lẹ̀ Òṣìṣẹ́ Ìlẹ̀ra àti Ìtójú di [Ìdá 57% ti gbogbo àwọn Ìwé-Ìwọ́lẹ̀ 'Òṣìṣẹ́'.](#)

Síbèsíbẹ̀, ètò náà tún dàbí ẹnì pé ó n kùnà láti ṣe àṣeyọ́rì àwọn àfojúsùn tí wọn sọ, bí àìní àwọn òṣìṣẹ́ tó lágbára ṣe n tẹ̀síwájú. Níbi tí àìní àwọn òṣìṣẹ́ bá wà, àfààní wà fún àwọn ọ̀daràn láti lo ipò náà èyí gan-an sì ni ohun tí a ti rí pẹ̀lú èka Ìtójú. Ewu ìlòkulò yìí túbọ̀ pọ̀ sí i nípasẹ̀ Ìwé-ẹ̀rì Ìwé onígbọ̀wọ̀ iwọ́lẹ̀ òṣìṣẹ́ Ìlẹ̀ra àti òṣìṣẹ́ Ìtójú tí ó so ipò iwọ́lẹ̀ àwọn òṣìṣẹ́ pọ̀ mó àwọn agbanisíṣẹ́ wọn.

Báwo ni Ìmúlẹrú Ìgbàlódé ṣe farahàn nínú Ìtójú ilé àti Ìtójú/ilé Ìtójú àwọn aláìsàn?

Àwọn àpẹ̀rẹ̀ ìsàlẹ̀ yìí n ṣàpẹ̀júwe bí ẹ̀rú Ìgbàlódé ṣe n farahàn láàárín èka Ìtójú, tí ó ní ipa lórí ọ̀pọ̀lọpọ̀ àwọn òṣìṣẹ́:

- **Ìṣàkóso Owó** - Èyí ni a tọka sí ní [72.5% ti àwọn ọ̀ràn Ìmúlẹrú Ìgbàlódé](#) ti Unseen ṣe Ìgbàsílẹ̀ nípasẹ̀ Ìrànlowo Ìmúlẹrú Ìgbàlódé wọn, pẹ̀lú àwọn ọ̀nà bii Ìdádúró àwọn owó oṣù, aíní Ìbámu pẹ̀lú Owó oṣù tí o kéré jùlọ ti Orílẹ̀-èdè, Ìdádúró àwọn Ìwé Ìsanwó, àwọn Ìyọkúró owó oṣù púpọ̀, Ìgbekùn gbèsè (fífi agbára mú ẹnìkan láti ṣìṣe láti san gbèsè kan, pàápàá fún àwọn owó Ìwé-Ìwọ́lẹ̀ tí o ga jùlọ àti àwọn Ìdíyelé gbólóhùn Ìsanwó tí o pọ̀jù) tí a lò láti lo àwọn òṣìṣẹ́ nílòkulò.
- **Àwọn Wákàtí iṣe** - Àwọn òṣìṣẹ́ tí wọn wà lórí iwé iwọ́lẹ̀ òṣìṣẹ́ Ìlẹ̀ra àti Òṣìṣẹ́ Ìtójú ni wọn ti mú láti ṣìṣe fún wákàtí pípé, pẹ̀lú àwọn òṣìṣẹ́ kan tí wọn fipá mú láti buwọ́lu iyòda tí wọn fi ètọ̀ wọn sílẹ̀. Èyí ti pẹ̀lú ṣìṣe iṣe [wákàtí 19](#) láísí isinmi. Àwọn àpẹ̀rẹ̀ ti wà níbi tí wọn ti nílò àwọn òṣìṣẹ́ láti wà lórí Ìpè títí láá, tí yòò sì wáyé ní àfikún sí àìní owó isinmi, owó àìsàn àti isinmi ọ̀pín ọ̀sẹ̀. Èyí lè yọrí sí ìrèwẹ̀sì ara àti ọ̀pọ̀lọ.

Ní ọ̀nà kejì, wọn lè pèsè àwọn òṣìṣẹ́ kan fún wákàtí diẹ̀ ju ohun tí wọn kòkó ṣèlérí lọ. Èyí tùmọ̀ sí pé wọn kò gba owó tó tó láti pàdé iye owó ìgbésí ayé wọn tàbí san gbèsè padà.

- **Ìbùgbé Àjùmọ̀gbé** - Unseen rí i pé ibùgbé tí ó so móra wópò ní [60.1%](#) àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ Ìmúlẹ̀rú ìgbàlódé ní ẹ̀ka ìtọ́jú àwọn àgbàlagbà tí wọn ròyìn rẹ̀ sí ilà ìrànlowo wọn, pèlú àwọn òṣìṣẹ́ tí wọn so mó ibùgbé tí agbanisíṣẹ́ pèsè tàbí pèlú àwọn tí ó ẹ̀ ẹ̀ kí wọn tà tí wọn n gbé ní ilé. Ibùgbé yìí sáà maa n ní àwọn [ipò ìgbé ayé tí kò dára](#) (fún àpẹẹrẹ̀ àpòpò ènìyàn àti/tàbí pèlú owó ìyálówó tó pòjù). Wọn tún lè yọ owó kúrò nínú owó oṣù wọn tàbí kí wọn yọ owó oṣù wọn kí wọn lè san owó ilé.

Èyí n ṣìṣẹ́ gégé bí irinṣẹ́ fún ìṣàkóso, iwàní ipò àìdọ̀gba agbára, tí ó n jẹ́ kí ó nira fún àwọn òṣìṣẹ́ láti sọ àwọn ànìyàn tàbí wá ipò ìṣẹ́ tó dára. Ìsopọ̀ ìṣẹ́ àti ibùgbé tùmọ̀ sí pé láìsì ìṣẹ́ náà, àwọn òṣìṣẹ́ wà nínú ewu ànìlẹ́ lórí.

- **Ìṣọ̀kiri àti ìṣàkóso** – Èyí jẹ́ àbùdá miiran tí wọn ròyìn nípa Ìmúlẹ̀rú ìgbàlódé ní ẹ̀ka ìtọ́jú, pèlú àwọn tí wọn n wò ní gbogbo ìgbà (fún àpẹẹrẹ̀ CCTV, GPS, ipè ẹ̀rọ ìbànisọ̀rọ̀ tàbí àtẹ̀jìṣẹ́). Àwọn ọ̀nà ìṣàkóso miiran lè pèlú àwọn àkọ̀sílẹ̀ pàtàkì tí wọn n pa mó tàbí parun (fún àpẹẹrẹ̀ iwé ìrinnà, iwé iwólẹ̀ àti àdéhùn) àti gbígbé wọn lọ sí àti láti ibi ìṣẹ́ wá. Àwọn ilà náà wònyí mú ìbèrù bá àwọn tí wọn n lò, tí wọn n dí wọn lówó láti ròyìn ilòkulò wọn.
- **Ìlòkulò Ìmọ̀lára, síṣọ, ara** - Ìdẹ̀rùbà wópò láàárín àwọn òṣìṣẹ́ ìtọ́jú tí wọn n lò, pàápàá jùlọ̀ láti gba iwé-ẹ̀rì onígbowọ̀ kúrò, kí wọn lé àwọn òṣìṣẹ́ kúrò nílẹ̀, fi wọn sùn fún àwọn ọ̀lọpàá, tàbí dín wákàtí ìṣẹ́ kù. Ìlòkulò Ìmọ̀lára náà wópò diẹ̀, pèlú ìkígbe mó àwọn olùfaragbá, bíbú wọn tàbí Ìtabukù Ìbílé wọn ní àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ kan tí [Unseen](#) jábọ̀ rẹ̀.

Àwọn ọ̀nà ìṣàkóso wònyí tí ó n ẹ̀ ìròrùn fún Ìmúlẹ̀rú ìgbàlódé lè jẹ́ kí òṣìṣẹ́ ìtọ́jú ní Ìmọ̀lára ìdẹ̀kùn, tí ó so mó àwọn olùlòkulò wọn tí wọn ní ìṣàkóso pátápátá lórí ayé wọn.

Àwọn ènìyàn tí wọn jẹ́ Olùfaragbá

[Àtúpàlẹ̀](#) Unseen sí ìrànlowo Ìmúlẹ̀rú ìgbàlódé fihàn:

- Àwọn orílẹ̀-èdè tí ó wópò jùlọ̀ tí wọn ẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ rẹ̀ ni India (48%), Zimbabwe (15%) àti Nàìjíríà (8%).
- Ìdà 23% àwọn tí ó jẹ́ olùfaragbá tí wọn ẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ rẹ̀ jẹ́ obìnrin àti 14% ọ̀kùnrin. Síbèsíbẹ̀, wọn ẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ ọ̀kùnrin àti obìnrin gégé bí àìmọ̀ nínú 63% àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ nínú àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ níbí tí ẹnì tí ó pè sí ipè ìrànlowo kò lè sọ pèlú ìdánílójú iye àwọn òṣìṣẹ́ tí ó wà nínú ọ̀kùnrin àti obìnrin kòòkan.
- Gégé bí a ẹ̀ lérò, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn tí ó jẹ́ olùfaragbá tí wọn tọ̀ka sí ní ẹ̀ka ìtọ́jú jẹ́ àgbàlagbà. Síbèsíbẹ̀, ipò ọ̀jọ̀ orí ni wọn ẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ rẹ̀ gégé bí àìmọ̀ nínú 64% àwọn ìṣẹ̀lẹ̀.

Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé àwọn ìṣìrò wònyí n pèsè òye tó ẹ̀yẹbíye nípa ọ̀rọ̀ náà, iye àwọn ènìyàn tí wọn n lò ní ẹ̀ka ìtọ́jú kò tii di mímọ̀ púpọ̀, ó ẹ̀ ẹ̀ kí wọn kọ́jà àwọn nọmbà tí wọn ròyìn rẹ̀. Kò ẹ̀ ẹ̀ kí àwọn agbanisíṣẹ́ ẹ̀ ìjábọ̀ iwà wọn tí kò bófin mu, àti pé àwọn òṣìṣẹ́ lè má mó ní kíkún nípa ẹ̀tọ̀ wọn tàbí wọn lè ṣiyéméjì láti ẹ̀ ìjábọ̀ ilòkulò nítorí oríṣíríṣi idí, pèlú ìkọ̀sílẹ̀ tàbí ìbèrù.

Ìdàgbàsókè pàtàkì yìí, ní àfikún sí àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tí a kò mó nípa rẹ̀, tẹ̀numọ̀ idí pàjáwìrì fún ìmọ̀ tó ga, idásí, àti àwọn ìgbésẹ̀ idènà.

